

RØD-GRØN

RETNING

FOR

RUDERSDAL

Den overordnede prioritering

I Enhedslisten vil vi sætte en ny retning for Rudersdal, et Rudersdal der fungerer for alle. Vi vil gå forrest i klimakampen og styrke det lokale fællesskab - drage omsorg for naturen, passe på og sikre rene søer - børnene skal have en tryk start på livet og den nære velfærd skal genoprettes for de ældre.

Den lokale klimainsats har slået fejl. Vi har ellers en god og ambitiøs klimahandlingsplan, nu skal den følges, og det kræver, at der afsættes de nødvendige midler. Kort sagt – **planer og politikker skal omsættes til implementering og handling.**

Rudersdal skal bindes bedre sammen, og det skal være muligt at komme fra A til B, også uden en bil. Den lokale busdrift skal styrkes og det skal være **gratis at tage bussen indenfor kommunegrænsen**. Det skal være sikkert for børn at cykle i skole - hastigheden på alle veje i Rudersdal skal ned, og der skal laves forsøg med **bilfri zoner omkring skolerne i morgentrafikken**.

Vi vil også udfordre den fodslæbene tilgang til natur- og miljøpolitikken, og vi vil ikke acceptere at der hvert år udledes milliarder af liter urensset spildevand til vores søer, åer og hav – **vi taler ikke bare om rene søer, vi vil handle**. Naturen skal udvides ved at **plante 2-5 nye Miyawaki-skove hver år** – Miyawaki-skove er små, tætbeplantede skove, men med en høj biodiversitet og effektiv CO2-lagring. Ligesom vi ønsker at der systematisk arbejdes med at **reducere mængden af græsørkener**, og i stedet skabe mere vild natur.

I vores budgetoplæg løftes midlerne til grøn omstilling samlet set med 96,1 mio. kr. over budgetperioden, som vil styrke indsatsen for rene søer og levende vandmiljøer, styrket biodiversitet og resolut klimahandling.

Et godt børneliv er afhængigt af et trygt fællesskab, det giver flere muligheder - og både kommunens børnehuse og folkeskoler er en hjørnesten i børnenes liv. Skoler og daginstitutioner skal løftes og **renoveringen af Rude Skov Skole afd. Sjælsø skal fortsætte**. Derfor prioriterer vi et løft af børne- og skoleområdet i budgetperioden med 198 mio. kr., det skal sikre et varigt løft af dagtilbudsområdet hvor der afsættes midler til en **pædagogandel på 75% - og altid minimum to pædagoger pr. stue, at skolestart flyttes til august, to-lærer-ordninger og at klasseloftet sænkes**, ligesom der afsættes midler til et **kvalitetsløft af fritidspædagogikken**.

Det specialiserede børneområde skal løftes økonomisk, og der igangsættes en egentlig hovedrengøring på området – sådan at det sikres at alle får den rette hjælp første gang. I budgettet løftes det specialiserede børneområde med 106,5 mio. kr.

Både de friske seniorer og de gamle har brug for fællesskaber og tryghed. Vi ønsker at **rulle besparelserne på hjemmehjælp tilbage**, og styrke vores lokale aktivitetscentre. **Caféen i Aktivitetscenter Teglporten skal genåbnes**, og det skal gøres **gratis at benytte Flextrafik til kommunens aktivitetscentre**. Senior- og ældreområdet løftes med 17,7 mio. kr. i budgetperioden.

Der skal **udarbejdes en boligpolitik**, som gør Rudersdal mere mangfoldig og giver flere mulighed for at bo og arbejde i kommunen. Ligesom alt for mange borgere i dag er plaget af støj, og derfor er det en høj prioritet at der **arbejdes strategisk og vedvarende med støjbekæmpelse**. Der afsættes 9,5 mio. kr. hertil over budgetperioden.

Forslaget er fuldt finansieret - det sker via brug af råderummet, **tillagt en grundskyldsførhøjelse**, prioriteringer i det fremlagte budgetudkast – og yderligere gennem egne forslag herunder en **personalereduktion på direktionsgangen** og i ledelseslagene, samt kommunens tiltagende politiske presse- og kommunikationsindsatser.

Børn-, skoler og fritidshjem – investeringer

Dagtilbud

En god start på livet er vigtigt. Det kræver gode vilkår for de ansatte, uddannede pædagoger, voksne nok og velholdte fysiske rammer. Dagtilbudsområdet løftes varigt med 75 mio. kr. på service og 20 mio. kr. målrettet renovering og vedligehold af de fysiske rammer på anlægssiden - samlet set med 95 mio. kr. i budgetperioden.

Dagtilbud - service	Service	2026	2027	2028	2029	I alt	
Pædagogandel / normering		13	15	15	15	58	
Lokalløn og forberedelsestid		2	2	2	2	8	
Seniorordning		1,5	2,5	2,5	2,5	9	
I alt		16,5	19,5	19,5	19,5	75	75,0

Dagtilbud - anlæg							
Målrettet vedligehold dagtilbud		5	5	5	5	20	
I alt		5	5	5	5	20	20,0

Skoler og fritidshjem

Folkeskolen er en hjørnesten i vores velfærdssamfund og for børnene har det enorm betydning, både her og nu – for deres fremtidige muligheder. Renoveringen af Rude Skov Skole afd. Sjælsø fortsætter og fritidsdelen får en tiltrængt økonomisk indsprøjtning. Skolestart i august og så skal klasseløftet sænkes – og der skal startes en proces med flere reelle to-lærer-ordninger. Skoleområdet inkl. SFO/SFK løftes med 103,2 mio. kr. i budgetperioden.

Skoler - service							
Sænk klasseloft / 2-lærer-ordning		7,0	7,0	7,0	7,0	28,0	
SFO / SFK normering		10	10	10	10	40	
Skolestart august		5,3	5,3	5,3	5,3	21,2	
I alt		23,3	23,3	23,3	23,3	93,2	93,2

Skoler - anlæg							
Fortsat renovering af Afd. Sjælsø		10,0	0,0	0,0	0,0	10,0	
I alt		10,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0

Det specialiserede børneområde

Vi skal have alle med. Sårbare børn og børn med særlige behov der har brug for støtte. Der prioriteres et permanent økonomisk løft og der afsættes blandt andet midler til en selvstændig specialskole og en decideret hovedrengøring af hele området. Området løftes med i alt 106,5 mio. kr. over budgetperioden.

Specialiserede børnområde - service

<i>Hovedrengøring 17 stk. 4 udvalg</i>	0,5	0	0	0	0,5	
<i>Øgede deltagelsesmuligheder</i>	5	0	0	0	5	
<i>Basisløft</i>	20	20	20	20	80	
<i>I alt</i>	25,5	20	20	20	85,5	85,5

Specialiserede børnområde - anlæg

<i>Etablering selvstændig specialskole</i>	1	10	10	0	21	
<i>I alt</i>	1	10	10	0	21	21,0

Styrket læselyst blandt børn og unge

Læselysten skal styrkes blandt børn og unge. Det skal ske gennem gode skolebiblioteker og let adgang til bøger – også helt ude i de små lokalsamfund med såkaldte bogautomater. Der investeres i 11 mio. kr. i børn og unges læselyst over budgetperioden.

Læselyst - service

<i>Fremme af læselyst</i>	1	1	1	1	4	
<i>I alt</i>	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	4,0

Læselyst - anlæg

<i>Bogautomat lokalsamfund</i>	0,75	0,75	0	0	1,5	
<i>Skolebiblioteker</i>	1	1	0	0	2	
<i>I alt</i>	1,75	1,75	0	0	3,5	7,0

Grøn omstilling

Natur og klima

Den lokale klimaindsats har slået fejl og vores søer er forurenede. Udviklingen skal vendes. Der skal investeres i indsatser og sikres resurser, så vi kan sikre rene søer – udvide naturen. Græsørkener skal reduceres og erstattes af blomster, vild natur og Miyawakiskov. Biodiversites- og klimahandlingsplanen kræver økonomi før de kan realiseres og det sikres med dette forslag – ligesom der afsættes midler til vedligeholdelse af den eksisterende bygningsmasse.

Natur / klima -service						
Rene Søer (Søpuljen)		3	3	3	3	12
Miyawaki skov afledt drift		0,004	0,011	0,019	0,026	0,06
I alt		3,004	3,011	3,019	3,026	12,06
						12,1

Natur / klima - anlæg						
Rene Søer (søpulje)		1	1	1	1	4
Miyawaki skov		0,22	0,22	0,22	0,22	0,88
Generel bygningsvedligehold		5	10	10	10	35
Løft af biodiversitets- og klimahandlingsplan		5	5	5	5	20
I alt		11,22	16,22	16,22	16,22	59,88
						59,9

Transport

Rudersdal skal bindes bedre sammen, og det skal være muligt at komme fra A til B, også uden en bil. Den lokale busdrift skal styrkes og det skal være gratis at tage bussen indenfor kommunegrænsen. Det skal være sikkert for børn at cykle i skole - hastigheden på alle veje i Rudersdal skal ned, og der skal laves forsøg med bilfri zoner omkring skolerne i morgentrafikken. Og så ønsker vi med dette forslag at det fremover skal være muligt at låne en el-cykel af kommunen, med det formål at den kan prøves af inden der investeres. Det kan ske i samarbejde med lokale cykelhandlere. Sidst men ikke mindst skal der arbejdes målrettet med støjbekæmpelse.

Transport - service						
Gratis busser		2	4	4	4	14
Lån en el-cykel drift		0,05	0,05	0,05	0,05	0,2
I alt		2,05	4,05	4,05	4,05	14,2
						14,2

Transport / mindre støj - anlæg						
Lån en el-cykel drift		0,2	0	0	0	0,2
Støjbekæmpelse		2	2,5	2,5	2,5	9,5
I alt		2,2	2,5	2,5	2,5	9,7
						19,4

Ældre og seniorer

Velfærden skal genoprettes for de ældre. Bespærelserne på hjemmeplejen skal rulles tilbage, og cafeen i aktivitetscenter Teglpporten skal genåbnes. Det skal ikke være størrelsen på pengepungen der afgøre om ældre kan være en del af et fællesskab, og derfor skal FlexTur fra hjem til aktivitetscenter og retur være gratis. Området – ældre og seniorer – løftes permanent med 17,7 mio. kr. over budgetperioden.

Ældre og seniore - service							
<i>Genåbning Cafe Teglpporten</i>		1,5	1,5	1,5	1,5	6	
<i>Gratis FlexTur til akt. Center</i>		0,3	0,6	0,6	0,6	2,1	
<i>Tilbagerul besp. Hjemmehj.</i>		0,55	3	3	3	9,55	
<i>I alt</i>		2,35	5,1	5,1	5,1	17,65	17,7

Plads til alle

Der skal være plads til alle i Rudersdal. Der skal arbejdes systematisk med øget tilgængelighed, det gælder i bymidter, idrætsfaciliteter mv. Der afsættes samlet set 4,7 mio. kr. til at løfte budgetterne for tilgængelighed.

Plads til alle - service							
<i>Tilgængelighedspulje</i>		0,1	0,2	0,2	0,2	0,7	
<i>I alt</i>		0,1	0,2	0,2	0,2	0,7	0,7

Plads til alle - anlæg							
<i>Tilgængelighedspulje</i>		1	1	1	1	4	
<i>I alt</i>		1	1	1	1	4	4,0

Kultur, fritid og byliv

Mantzusgården skal i højere grad være et medborgerhus, som flere borgere benytter. Til en start skal der etableres en indgang, så det er tydeligt hvor hovedindgangen er. Yderligere skal synergien mellem Mantzusgården og biblioteket styrkes. Der afsættes derfor midler 3,0 mio. kr. over budgetperioden til at borgere og medarbejdere sammen kan komme med forslag til hvordan der skabes sammenhæng.

Sammenhæng Mantzus / Biblio							
<i>Sammenhæng Mantzus / Biblio</i>		2	1	0	0	3	
<i>I alt</i>		2	1	0	0	3	3,0

Økonomi og finansiering

Kommuneskatten holdes i ro, mens vi beder boligejerne om at betale lidt mere hvorfor grundskylden hæves med 0,1 promille. Det giver et årligt provenu på ca. 20 mio. kr. Merindtægten dækker den kassereservation, som foretages og udmøntes på anlægssiden, og giver dermed, sammen med øvrige prioriteringer, mulighed for at investere og indhente det store vedligeholdes-efterslæb, samt investere massivt i den grønne omstilling. Hertil udnyttes råderummet – og en række prioriteringer, som fx reduktion af direktionsgangen til fordel for velfærden.

Alle prioriteringer mv. kan ses nedenfor.

Finansiering - anlægsrammen							Note					
	2026	2027	2028	2029	I alt							
Forhandlingspulje	15	15	15	15	60							
Reduktion 151070	2				2							
Reduktion 151088	1	1	1	1	4							
Reduktion 452082		2	2		4							
Reduktion 501552	0,5	0,5	0,5	0,5	2							
Reduktion 251057	0,8	0,8	0,8	0,8	3,2							
Reduktion 152193	0,5	3	3	3	9,5							
Reduktion 152263		0,7			0,7							
Udskydelse 152121		1,7	1,3	-3	0							
Aflys 251091	3,5				3,5							
I alt	23,3	24,7	23,6	17,3	88,9							
Finansiering - udenfor anlægsrammen							Note					
	2026	2027	2028	2029	I alt							
Nuværende anlægsbuffer	10	10	10	10	40							
Ekstra anlægsbuffer/reserve	20	20	20	20	80		* Finansieres ved at hæves grundskylden 0,1 promille					
I alt	30	30	30	30	120							

Finansiering - luft under servicrammen							Note					
	2026	2027	2028	2029	I alt							
Udponeret pulje	25	28	30	30	113							
Drift til anlæg	8,6	15,7	14	14	52,3							
Reduktion direktions mv.	2	3	3	3	11							
Servicebuffer	16,3	16,3	16,3	16,3	65,2							
Innovationspulje	2	2	2	2	8							
Lov- og cirkulære	5	5	5	5	20							
Reserve til midtvejsregulering	8	0	0	0	8							
Tang Vedbæk Strand	0,25	0,25	0,25	0,25	1							
Mindre parkdrift	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4							
Mindre ukrudsbekæmp.	0,1	0,15	0,15	0,15	0,55							
P-vagter mod ulovlig parkering	1,5	1,5	1,5	1,5	6		*Inkl udgifter til P-vagter					
Vejafmærkning	0	0,1	0,1	0,1	0,3							
AI byggesagsbehandling	3	3	3	3	12		*Plug and play Københavnsmodel					
AI skemaplanlægning	1,5	1,5	1,5	1,5	6							
I alt	73,35	76,6	76,9	76,9	303,75							

Hele regnestykket

Finansiering - anlægsrammen						
	2026	2027	2028	2029	I alt	Note
Forhandlingspulje	15	15	15	15	60	
Reduktion 151070	2				2	
Reduktion 151088	1	1	1	1	4	
Reduktion 452082		2	2		4	
Reduktion 501552	0,5	0,5	0,5	0,5	2	
Reduktion 251057	0,8	0,8	0,8	0,8	3,2	
Reduktion 152193	0,5	3	3	3	9,5	
Reduktion 152263		0,7			0,7	
Udskydelse 152121		1,7	1,3	-3	0	
Arløys 251091	3,5				3,5	
I alt	23,3	24,7	23,6	17,3	88,9	
Finansiering - udenfor anlægsrammen						
	2026	2027	2028	2029	I alt	Note
Nuværende anlægsbuffer	10	10	10	10	40	
Ekstra anlægsbufferreserve	20	20	20	20	80	*Finansieres ved at hæves grundskylden 0,1 promille
I alt	30	30	30	30	120	
Dagtilbud - anlæg						
Måltrettet vedligehold dagtilbud	5	5	5	5	20	
I alt	5	5	5	5	20	20,0
Skoler - anlæg						
Fortsat renovering af Afd. Sjælsø	10,0	0,0	0,0	0,0	10,0	
I alt	10,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0
Specialiserede børnområde - anlæg						
Etablering selvstændig specialskole	1	10	10	0	21	
I alt	1	10	10	0	21	21,0
Læselyst - anlæg						
Bogautomat lokalsamfund	0,75	0,75	0	0	1,5	
Skolebiblioteker	1	1	0	0	2	
I alt	1,75	1,75	0	0	3,5	7,0
Natur / klima - anlæg						
Ferie Søer (søpulje)	1	1	1	1	4	
Nijawaki skov	0,22	0,22	0,22	0,22	0,88	Beregning, Frederiksberg 5 skove pr. år (18 august 2025)
Generel bygningsvedligehold	5	10	10	10	35	
Løft af biodiversitets- og klimahandlingsp	5	5	5	5	20	Herunder systematisk omdannelse af græsarealer til natur
I alt	11,22	16,22	16,22	16,22	59,88	59,9
Transport / mindre støj - anlæg						
Lån en el-cykel drift	0,2	0	0	0	0,2	
Støjbekæmpelse	2	2,5	2,5	2,5	9,5	
I alt	2,2	2,5	2,5	2,5	9,7	19,4
Puljer og andet						
Tilgængelighedspulje	1	1	1	1	4	
Drift til anlæg	8,6	15,7	14	14	52,3	
Sammenhæng Mantzius / Biblo	2	1	0	0	3	
I alt	11,6	17,7	15	15	59,3	59,3
Samlet	42,8	53,2	48,7	38,7	183,4	
Mer / mindreforbrug	10,5	1,5	4,9	8,6	25,5	

Finansiering – luft under servicerrammen												
		2026	2027	2028	2029	I alt		Note				
Udleveret pulje		25	28	30	30	113						
Drift til anlæg		8,6	15,7	14	14	52,3						
Reduktion direkte mv.		2	3	3	3	11						
Servicebuffer		16,3	16,3	16,3	16,3	65,2						
Innovationspulje		2	2	2	2	8						
Lov- og cirkulære		5	5	5	5	20						
Reserve til midtvejsregulering		8	0	0	0	8						
Tang Vedbæk Strand		0,25	0,25	0,25	0,25	1						
Mindre parkdrift		0,1	0,1	0,1	0,1	0,4						
Mindre ukrudsbekæmp.		0,1	0,15	0,15	0,15	0,55						
P-vagter mod ulovlig parkering		1,5	1,5	1,5	1,5	6		*Inkl udgifter til P-vagter				
Vejafmærkning		0	0,1	0,1	0,1	0,3						
Alt byggesagsbehandling		3	3	3	3	12		*Plug and play Københavnsmode				
Alt skemaplanlægning		1,5	1,5	1,5	1,5	6						
I alt		73,35	76,6	76,9	76,9	303,75						
Dagtilbud – service	Service	2026	2027	2028	2029	I alt						
Pædagogandel i normering		13	15	15	15	58						
Lokallen og forberedelsestid		2	2	2	2	8						
Seniorordning		1,5	2,5	2,5	2,5	9						
I alt		16,5	19,5	19,5	19,5	75	75,0					
Skoler – service												
Sænk klassestørrelse i 2-lærer-ordning		7,0	7,0	7,0	7,0	28,0						
SFO i SFO normering		10	10	10	10	40						
Skolestart august		5,3	5,3	5,3	5,3	21,2						
Fremme af læselyst		1	1	1	1	4		*Prioriteres fra Innovationspuljen – 4 årigt projekt				
I alt		23,3	23,3	23,3	23,3	93,2	93,2					
Specialiserede børnområde – service												
Hovedtræning 17 stk. 4 udvalgt		0,5	0	0	0	0,5		*Prioriteres fra innovationspuljen – 1 årigt projekt				
Øgede deltagelsesmuligheder		5	0	0	0	5						
Basisløb		20	20	20	20	80						
I alt		25,5	20	20	20	85,5	85,5					
Ældre og seniorer – service												
Genåbning Cafe Teglpotten		1,5	1,5	1,5	1,5	6						
Gratis FlexTur til akt. Center		0,3	0,6	0,6	0,6	2,1		*Beregning, Gladsaxe gratis FlexTur til Telefonfabrikken (2024)				
Tilbageul besp. hjemmehj.		0,55	3	3	3	9,55		*Beregning, Rudersdal s. 101 besparelses og omprioriteringskatalog				
I alt		2,35	5,1	5,1	5,1	17,65	17,7					
Natur / klima –service												
Reise Søer (Søpuljen)		3	3	3	3	12						
Miljøaktiviteter skov allestid drift		0,004	0,011	0,019	0,026	0,06		*Beregning, Frederiksberg 5 skove pr. år (18. august 2025)				
I alt		3,004	3,011	3,019	3,026	12,06	12,1					
Transport – service												
Gratis busser		2	4	4	4	14						
Lån en el-cykel drift		0,05	0,05	0,05	0,05	0,2						
I alt		2,05	4,05	4,05	4,05	14,2	14,2					
Puljer og andet –service												
Investeringspulje		0,5	1	1	1	3,5						
Tilgængelighedspulje		0,1	0,2	0,2	0,2	0,7						
Lovliggørelsessager		0	0	0,6	0,6	1,2						
I alt		0,6	1,2	1,8	1,8	5,4	5,4					
Samlet		73,3	76,2	76,8	76,8	303,0						
Mer / mindreforbrug		0,0	0,4	0,1	0,1	0,7						